

Српско археолошко друштво

Народни музеј Топлице

СРПСКО АРХЕОЛОШКО ДРУШТВО

XLV СКУПШТИНА И ГОДИШЊИ СКУП

Прокупље, 26. – 28. мај 2022. године

Програм, извештаји и апстракти

Прокупље 2022

Организациони одбор скупа

Драган Поповић, в.д. директора, Народни музеј Топлице

Сања Црнобрња Красић, Народни музеј Топлице

МА Огњен Младеновић, секретар Српског археолошког друштва

др Адам Н. Црнобрња, председник Српског археолошког друштва

др Војислав Филиповић, потпредседник Српског археолошког друштва

Научни одбор скупа

проф. др Душан Михаиловић, Филозофски факултет, Београд

doc. dr Martina Blečić Kavur, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper (SLO)

prof. dr Boris Kavur, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper (SLO)

др Миљана Радивојевић, UCL Institute of Archaeology, London UK

dr Mario Novak, Institut za antropologiju, Zagreb, Hrvatska

dr Tamas Hajdu, Department of Biological Anthropology, Institute of Biology, Faculty of Science Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary

др Драган Милановић, Археолошки институт, Београд

др Надежда Гавриловић Витас, Археолошки институт, Београд

Марин Бугар, Народни музеј, Крушевац

др Драгана Вуловић, Археолошки институт, Београд

др Селена Витезовић, Археолошки институт, Београд

mr Александар Алексић, Завод за заштиту споменика културе Ниш

др Војислав Филиповић, Археолошки институт, Београд

др Адам Н. Црнобрња, Народни музеј у Београду

др Јелена Анђелковић Грашар, Археолошки институт, Београд

др Бојана Племић, Академија струковних студија, Београд

др Видан Димић, Археолошки институт, Београд

др Ана Ђуричић, Лабораторија за биоархеологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

др Ксенија Ђукић, Лабораторија за антропологију, Институт за анатомију, Медицински факултет, Универзитет у Београду

Приредили: Адам Црнобрња и Војислав Филиповић

Издавач: Српско археолошко друштво, Београд и Народни музеј Топлице, Прокуље

За издавача: Адам Црнобрња и Драган Поповић

Штампа: Colorgrafx, Beograd

Тираж: 125

Бесплатан примерак

ISBN 978-86-80094-19-9

Република Србија

XLV скупштина и годишњи скуп Српског археолошког друштва и штампање ове публикације финансирани су средствима Министарства културе и информисања и Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

ској резиденцији, али и административном и војном командном центру Петрушког крајишта, односно Власти.

Будући планови за истраживање подразумевају наставак ископавања на простору Горњег града, у најбољем интересу научних сазнања и презентације локалитета јавности. Реевалуацијом постојећих података о локалитету Петрус, као и о читавој средњовековној Петрушкој области, коју чине најмање два утврђења и више десетина остатака цркава, манастира и некропола, допринеће се интеграцији старих података и нових дигиталних перспектива.

СЕКЦИЈА ЗА БИОАРХЕОЛОГИЈУ

(секција, Д. Вуловић)

Димитрије Марковић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Мирко Вранић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Теодора Младеновић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Теодора Радишић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Михаило Радиновић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Амалиа Сабанов, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Јелена Булатовић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Соња Вуковић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

ПРОЈЕКАТ ARCHAEOWILD: ИСТОРИЈА СУКОБА И СУЖИВОТА ЉУДИ И ДИВЉЕГ СВЕТА У ХОЛОЦЕНУ НА ПРОСТОРУ ЦЕНТРАЛНОГ БАЛКАНА

ARCHAEOWILD је истраживачки пројекат, који ће током наредне три године финансирати Фонд за науку у оквиру програма ИДЕЈЕ (број пројекта: 7750265), а који се реализује у Лабораторији за биоархеологију на Филозофском факултету. Пројекат се комбиновањем различитих

научних области и метода истраживања (археозоологија, археоботаника, анализе древне ДНК, анализе стабилних изотопа, апсолутно датовање, проучавање историјских извора и иконографије) бави истраживањем историје сукоба и суживота људи и дивљих животиња и биљака у холоцену на простору централног Балкана. Циљеви пројекта односе се на реконструкцију просторне и временске дистрибуције дивљих биљака и животиња, разумевање динамике изумирања крупних сисара у холоцену, откривање порекла и времена увођења егзотичних дивљих сисара на наше просторе, разумевање интензитета утицаја човека на природу у прошлости кроз промене у обрасцима исхране и генетичким карактеристикама дивљих сисара, као и на разумевање економских, друштвених и симболичких аспеката односа између људи и дивљег света у прошлости. Истраживачка питања, којима се бави пројекат, релевантна су за разумевање интеракције човека и дивљег света у европској прошлости, али и за разумевање савремених проблема животне средине, као и за очување и управљање дивљим и угроженим врстама животиња и биљака. У овом излагању чланови истраживачког тима представиће истраживачки оквир пројекта ARCHAEOWILD.

Marija Krečković Gavrilović, Laboratorija za bioarheologiju,
Filozofski fakultet u Beogradu

UTICAJ STRESA PREŽIVLJENOG U DETINJSTVU NA DUŽINU ŽIVOTNOG VEKA: MORIŠKE NEKROPOLE MOKRIN I OSTOJIĆEVO

Prema hipotezi DOHaD – *Developmental Origins of Health and Disease* preživljene epizode stresa u detinjstvu – infekcije, neuhranjenost – imaju trajne posledice na razvijanje organizma i imuniteta, pa tako i na dužinu životnog veka. Iz ove hipoteze sledi da će one osobe koje su u detinjstvu preživele epizode stresa dokumentovane hipoplastičnim defektima gleđi imati lošije zdravstvene ishode u daljem životu i kraći životni vek od prosečnog za tu zajednicu.

Za potrebnu ovog istraživanja analizirana su 123 skeleta odraslih individua sa bronzanodopskih nekropola Mokrin i Ostojićevo. Praćen je broj ispoljenih defekata gleđi i vreme njihovog nastanka i starost u trenutku smrti. Prilikom statističkih analiza, zbog velikih raspona starosti korišćena je simulirana varijabla starosti formirana mnogostrukim nasumičnim uzorkovanjem vrednosti iz raspona starosti dobijenih antropološkom. Analiza je pokazala da

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

902/904(497.11)(048)
902/904:005.745(497.11)“2022”(083.97)
902/904:061.2(497.11)“2022”

СРПСКО археолошко друштво (Београд). Скупштина
(45 ; 2022 ; Прокупље)

Програм, извештаји и апстракти / Српско археолошко друштво,
XLV Скупштина и Годишњи скуп, Прокупље, 26. – 28. мај 2022. године
; [приредили Адам Црнобрња и Војислав Филиповић]. - Београд : Српско
археолошко друштво ; Прокупље : Народни музеј Топлице, 2022 (Beograd
: Colorgrafx). - 121 стр. ; 21 cm

Текст на срп. (ћир. и лат.) и енгл. језику. - Тираж 125.

ISBN 978-86-80094-19-9 (САД)

1. Српско археолошко друштво (Београд). Годишњи скуп (45 ; 2022 ; Прокупље)
а) Српско археолошко друштво (Београд). Годишњи скуп (45 ; 2022 ; Прокупље)
- Програми б) Археолошка истраживања - Србија - Апстракти

COBISS.SR-ID 66059529